
OBSAH

SEZNAM ZKRATEK	7
ÚVOD K 1. VYDÁNÍ.	11
ÚVOD KE 2. VYDÁNÍ	14
1. BEZPEČNOSTNÍ STUDIA – PERSPEKTIVY OBORU	15
1.1 Co jsou bezpečnostní studia? Bezpečnostní studia a další disciplíny	16
1.2 Vývoj bezpečnostních studií	21
1.2.1 Meziválečné období vývoje bezpečnostních studií	23
1.2.2 První poválečná dekáda 1945–1955	24
1.2.3 Období let 1956–1965, zlatý věk bezpečnostních studií	25
1.2.4 Období let 1966–1980, období úpadku bezpečnostních studií	27
1.2.5 Období let 1981–1989/1990, období renesance bezpečnostních studií	28
1.2.6 Období po skončení bipolární konfrontace	31
1.3 Zítřejší tvář bezpečnostních studií	36
2. HLEDÁNÍ UDRŽITELNÉHO KONCEPTU BEZPEČNOSTI – OD NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI K LIDSKÉ BEZPEČNOSTI	41
2.1 Realisté a koncept národní bezpečnosti	42
2.2 Rozšiřování konceptu bezpečnosti	43
2.3 Redefinice a rozšiřování konceptu bezpečnosti	44
2.3.1 Teorie komplexní vzájemné závislosti	44
2.3.2 Společná bezpečnost	46
2.3.3 Kodaňská škola	46
2.3.4 Konstruktivistická bezpečnostní studia	51
2.3.5 Kritická bezpečnostní studia	52
2.4 Paradigmata bezpečnosti	54

---

3. VÁLKA A MÍR V MEZINÁRODNÍCH VZTAZÍCH	59
3.1 Válka – úskalí definice	61
3.2 Vybrané historické pokusy o výzkum a definici války	62
3.3 Klasifikace válek	66
3.4 Příčiny vzniku válek, klasifikace podle příčiny vzniku	68
3.5 Moderní válka aneb od totální války k válce omezené	69
3.6 Občanská válka jako fenomén sui generis	71
3.7 Revoluce v oblasti vojenství	73
3.8 Mír – stav bez války?	76
4. REGIONÁLNÍ BEZPEČNOSTNÍ STRUKTURY	78
4.1 Regionální konfliktní komplexy	80
4.2 Kolektivní obrana/aliance	81
4.3 Kolektivní bezpečnost	82
4.4 Koncert	84
4.5 Společná, všeobecná bezpečnost	85
4.6 Jednotná, neexklusivní bezpečnost.	87
4.7 Kooperativní bezpečnost	88
4.8 Neutralita a nezúčastněnost	
– zastaralé bezpečnostní koncepty?	88
4.8.1 Nezúčastněnost	89
4.8.2 Neutralita	90
5. ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ	
A UDRŽENÍ MEZINÁRODNÍ BEZPEČNOSTI	97
5.1 Hlavní orgány OSN a jejich podíl na udržení bezpečnosti. . 98	
5.1.1 Rada bezpečnosti a její role v bezpečnostní agendě OSN . . 98	
5.1.2 Generální tajemník OSN a sekretariát	100
5.1.3 Valné shromáždění OSN.	100
5.1.4 Mezinárodní soudní dvůr	101
5.2 Kolektivní management konfliktů	102
5.2.1 Preventivní rozmístění	102
5.2.2 Peacekeeping	103
5.2.3 Selektivní donucení.	105
5.2.4 Donucení	105

5.2.5 Některé otázky spojené s kolektivním managementem konfliktů.	107
---	-----

6. REGIONÁLNÍ BEZPEČNOSTNÍ ORGANIZACE	
– PŘÍKLADY KONCEPTŮ	111
6.1 Organizace severoatlantické smlouvy	113
6.2 Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě	115
6.3 Organizace amerických států	118
6.4 Sdružení států jihovýchodní Asie.	119
6.5 Hospodářská společenství západoafrických států.	121
7. ZBROJENÍ, ODZBROJENÍ A KONTROLA ZBROJENÍ.	124
7.1 Zbrojení.	125
7.2 Odzbrojení a kontrola zbrojení	
– definice, historie a současné trendy	127
7.2.1 Odzbrojení v historické perspektivě	127
7.2.2 Odzbrojení po druhé světové válce	129
8. TERORISMUS	137
8.1 Terorismus v historické perspektivě	137
8.2 Terorismus – pokus o definici.	140
8.3 Nový mezinárodní terorismus,	
transnacionální terorismus	143
8.3.1 Strukturální předpoklady nového mezinárodního terorismu.	144
8.3.2 Nový mezinárodní terorismus.	145
8.4 Obrana proti terorismu	148
8.5 Válka proti terorismu	150
RÉSUMÉ	152
REJSTŘÍK	153